

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 »
Pe o lună . . . 2 »

Nrul de Duminică

pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu se îna-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Aviz abonaților.

Aducem la cunoștința abonaților noștri că peste 8 zile vom trimite tuturor celor cari nu și-au achitat încă abonamentul chitanță (postai megbizás) despre sumele cu cari ne datorează, rugându-i să le răscumpere când li-se vor prezenta din partea oficiilor poștale.

Cei cari nu doresc să li-se trimită chitanță, sânt rugați să trimită abonamentul până la 4 Martie n. când se vor expedia chitanțele.

In acelaș timp avizăm pe toți că celor cari vor refuza răscumpărarea chitanțelor le vom suspenda trimiterea gazetei, iar abonamentul îl vom încasa prin avocatul nostru.

Apelăm la sprijinul tuturor abonaților noștri, rugându-i să fie seamă de marile sacrificii ce le aducem în interesul ziarului și să achite sumele ce ne datorează.

Abonamentul:

Numărul de zi

Un an 24 cor.
6 luni 12 »
1 lună 2 »

Numărul de Duminică

Un an 4 cor.
6 luni 2 »

Red. și Adm. »Tribuna«.

O comisiune pentru studiul reformei electorale.

Chestiunea reformei electorale este pusă de vre-o 8 ani în discuție. Când opoziția ungurească a început lupta ei istorică pentru concesiile naționale în toamna anului 1902, atunci reforma electorală a fost pusă din nou, dar nu pentru întâia oară în discuție. Argumentul ei de căpetenie împotriva guvernelor liberale și pentru concesiile naționale a fost faptul că, deși ea se găsește în minoritate, totuși majoritatea opiniei publice ungurești, pe care ea o confundă cu a țării întregi, e pentru ea și nu pentru majoritatea liberală. Guvernul și majoritatea liberală a camerei nu sânt expresia adevărată a țării, se spunea atunci. E o majoritate meșteșugită, răzimată pe un sistem electoral învechit care îngăduie ca minoritatea alegătorilor să aleagă majoritatea deputaților, pe când, invers, majoritatea alegătorilor este țărnută într'un număr mai mic de circumscripții electorale. Se făceau socoteli și calcule exacte, dovedind în mod neîndoios că opoziția, aleasă în circumscripții ayând fiecare câte un mare număr de alegători, reprezintă mai multe voturi decât majoritatea aleasă în circumscripții mărunte și numeroase, unele cu un număr de alegători ridicol de mic.

De aici se scotea încheierea că minoritatea deputaților reprezintă majoritatea cetățenilor și se scotea îndreptățirea întregii lupte naționale ungurești.

De-atunci încă se cerea cu stăruință crescândă o schimbare radicală a legii electorale. Ne-aducem aminte când înainte de căderea partidului liberal, într'o ședință istorică, șeful opoziției, d. Franz Kossuth, proclama reaua lege electorală drept pricina de căpetenie a nemulțămirii în țară. Sentimentul permanent de nedreptate ce stârnea legea aceasta era înfățișat ca pricina de căpetenie, focarul ascuns al tuturor nemulțămirilor. Capul guvernului, contele Tisza, a recunoscut trebuința reformei electorale și părerea asta devenise o axiomă politică.

Nu mai cercetăm cauzele pentru care reforma nici până azi nu a fost înfăptuită, fiind prea cunoscute. E fapt însă că cu cât ea se zăbovea, cu atât creștea și discuțiile în jurul ei, cu atât sporiră mai mult proiectele oficiale și mai ales neoficiale pentru realizarea ei. Afară de cunoscutele proiecte ale d-lui Kristóffy și al contelui Andrassy, o literatură întreagă s'a născut în jurul reformei electorale. Opinia publică ungurească a fost luminată prin sute de articole, prin zeci de broșuri și studii, prin nenumărate conferințe, discursuri și discuții publice asupra acestui subiect.

Se întreabă însă: ce s'a făcut din partea noastră pentru cunoașterea, analizarea și luminarea chestiunii din toate laturile și punctele de vedere?

Partidul național român a fost cel dintâi din toate partidele țării care a înscris votul universal în programul său, înaintea tuturor partidelor ungurești. Toată politica

Kazimierz Tetmayer.

MAREA.

Diavolul îl adusesese pe semne pe Jendrek Mahozok, țaran din Ratulov, tocmai în America. Acasă, o sărăcie, să te ferească Dumnezeu!

Țăranul nu mai era tânăr, așa că nu fu chip să și agonisească ceva nici aici. Un gospodar din satul lui care se înapoiasse din America, îi impulsase urechile că acolo câștigă bani oricine, fie tânăr ori bătrân.

Și nu era adevărat.

Femeia și copiii nădăjduiau că țăranul le va trimite de pe-acolo o hârtie de o sută de ruble, dar în zadar le era așteptarea.

Dela o vreme, lui Jendrek îi fu frică să se mai apuce de vre-o treabă căci cum apuca de se tocmea undeva, îl și goneau. Era prea bătrân și prea neputincios.

Acu, era vorba cum să se întoarcă el iar în satul lui. Bani, nici lețcaie măcar. Și Jendrek Mahozok din Ratulov se duse la malul mării și porni să se plimbe în sus și în jos pe mal.

Pustiu de jur împrejur. Stelele luciau. Noapte de vară. Tăcere adâncă.

Țăranul se plimba și se gândea.

Trecuse un an și jumătate de când se pornise de acasă. Umbra flămând, sărătos și neșpalat. Cine știe ce o mai fi și pe acasă. De mai bine de o jumătate de an nu mai scrisese

nimic și nici el nu-l scriau. N'avea gologani nici de o marcă și nici ei nu vor fi având.

Ce viață! Pedepsă dumnezeiască. Și acolo va fi dăinuind sărăcie și foamete, dar ori cum, aveau un adăpost și patru păreți. El n'avea nici loc de dormit nici cu ce să și acopere oasele ca să nu tremure de frig peste noapte.

Câtă înspre apă.

Ori-cum, tot au un adăpost, neamuri...

Câtă înspre apă. Acasă, acasă! Dar cum? Cu doi gologani nu e chip să ajungă în sat. Și nici pe ăștia nu i are. »O apă, apă blestemată!« suspină Mahozok și amenință cu pumnul.

Apa se întindea liniștită ca și lăculețele din Rohaci. Atât de liniștită că acum nu mai văzuse Yendrek Mahozok niciodată marea.

»O apă blestemată!« Dar apa nu făcu nici un creț. Ce și-am făcut? De ce mă ții tu în loc? De ce nu te înduri? Cu ce și-am greșit? Nici să te trec sărind, nici în zbor, nici pășind nu se poate. Tu inneci omul cât ai clipi, ca pe un piscoi. Pentru tine om, șoricel ori pisică, tot una și-e.

Dincolo vii și cum te-ai adunat? Te-a zvirlit pământul ori te-a trimis cerul ca o pedeapsă dumnezeiască? Cum de nu simți nici milă, nici îndurare? De ar fi să umblu o mie de poște pe pământ tot așa ajunge. Pustiurile mi ar lăsa calea, munții i ași trece. Dar tu... nu. O, apă afurisită și grozavă!

Marea liniștită clipi stelelor.

Abuzi calzi se ridicau din ea. Hendrik Mahozok stătu în loc și ascultă. Nici un zgomot. Înaintea lui, marea tăcută, întinsă și caldă, se pierdea în nemărginire. Tăcută, adormită, adâncă.

Apă, și în tine e Dumnezeu ca în toate pe lume. Și dacă Dumnezeu e peste tot, atunci va fi și în tine. Și de e în tine, atunci ești a lui. Și de ești a lui Dumnezeu, atunci nu poți fi rea. Cum se face atunci de nu-i e lui Dumnezeu milă de oameni? Ba i-e milă. Și de-i e lui milă, atunci ești și tu îndurătoare căci ești a lui...

Nu știu, mi-e mie capul amețit, ori așa o fi?... Dumnezeu e milostiv. Atunci ești și tu căci ești a lui.

Aburi calzi ies din mare și tăcerea ei e amețitoare. Ca și când te-ai putea alinta în poala ei uriașă.

Yendrek Mahozok din Ratulov nu mai băgase de mult ceva de mâncare în gură. Nici el nu mai șinea minte de când. Dar nici cel de acasă nu vor fi având ce mânca. Și cum se învârtea el tihnit de foame pe malul apei în America, tot așa s'ar fi învârtind și ai lui prin casă, acolo, în satul lui.

Dumnezeu a făcut lumea, Dumnezeu e milostiv și lumea trebuie să fie tot așa. Și apa e și ea o lume ca și pământul. Te-am blestemat, dar n'o s'o mai fac. Mă încred în tine ca și în sfântul pământ.

Tot o mână v'a făcut pe amândouă, mâna dumnezeiască... Să nu faceți rău omului și să vă îndurați de el. Sănuți pământului ca și unda apei, să fie leagăn omului...

Apoi Yendrek Mahozok din Ratulov, sări în mare ca să-l ducă ea pe undele ei, acasă în satul lui.

Tradusă de Lia Hârșu.

și toate schimbările lui de tactică din cele din urmă două decenii și mai bine au fost călăuzite în fond de aceeași chestie: *chestia legii electorale*. Intrarea în pasivitatea parlamentară a fost motivată cu nedreptatea actualei legi electorale, care nu îngăduie manifestarea liberă și credincioasă a popoului nostru.

Ieșirea din pasivitate, activismul parlamentar, s'a făcut, în definitiv, tot cu scopul de a începe din nou lupta pentru o *lege electorală europeană*. De atunci, mulțimită împrejurărilor, chestiunea s'a pus în discuțiune mai curând decât se nădăduise și tovarăși puternici și nebănuți ne-au venit în ajutor în lupta pentru o lege electorală mai dreaptă.

Dar trebuie să ne întrebăm din nou, ce am făcut noi pentru limpezirea chestiunii? Afară de studiul dlui Eugen Brote: »Românii din statul ungar«, nicăiri chestiunea nu a fost luată în analiză, pe cât ne amintim. Oricât de luminos și științific, însă, studiul dlui Brote se mărginește mai mult la *critica* actualei legi electorale și se razimă pe date învechite azi. De atunci nimic de seamă nu s'a produs la noi. Presa noastră a dovedit o sărăcie de producțiune asupra acestei mari chestiuni pe care nu o putem explica decât cu slabele ei mijloace materiale cari nu îngăduiesc ziaristilor noștri atât de surmenați un studiu amănunțit și cu răgaz al acestei importante chestiuni. Literatura noastră politică și numărul cultivatorilor ei e aproape nul.

Trebuie să mărturisim cu rușine că într'adevăr ne-am făcut vinovați de o mare vină. Chestia reformei electorale stărnită întâi de noi, ne găsește totuși cu desăvârșire nepregătiți. Nu cunoaștem nici legea de azi cum trebuie. Nu știm numărul precis al alegătorilor de azi, împărțirea lor în comitate, în circumscripții, geografia și topografia circumscripțiilor și nedreptățile ei. Nu cunoaștem numărul știitorilor și neștiitorilor de carte români, numărul știitorilor de limbă și carte ungurească (un criteriu cerut de mulți oameni politici unguri), nu cunoaștem starea lor după cențul moral și material, situația lor la orașe. Trebuie studiată deosebit situația ținuturilor și circumscripțiilor unde românii sânt amestecați cu străinii. Ar fi mai ales de trebuință de-a se studia situația noastră față cu sașii, pentru a se crea un cadastru național, singurul mijloc care ne poate asigura pacea cu sașii și sprijinul lor în lupta contra șovinismului unguresc. Va trebui să se studieze situația minorităților românești împrăștiate în județele ungurești și săcuiești pentru a cere și pe seama lor o reprezentare națională. Nu s'a făcut nimic pentru a critica proiectele de căpetenie ivite până acuma, al lui Kristóffy și Andrássy, spre a se arăta situația în care ar ajunge românii prin ele. Nu știm dacă votul secret este tehnicește posibil față cu marele nostru număr de analfabeți. Știm și mai puțin dacă votul comunal, în actualele împrejurări, nu ne va fi mai curând un dezastru, decât un drept și un folos. Sânt, într'un cuvânt, atâtea che-

stiuni de studiat în jurul reformei electorale, încât trebuie să facem mari sforțări pentru ca discuția ei în cameră să nu ne apuce nepregătiți.

Ce vor spune deputații noștri în fața unui nou proiect de reformă electorală? De unde vor avea măsura sigură, criteriile absolut neîndoioase cu cari ei vor putea privi proiectul în totalitatea și mai ales în amănunțele lui? Mai mult chiar, dacă am presupune că mâine partidul național ar fi invitat să desfășure proiectul unei reforme electorale după vederile și dorințele sale, fie în fața împăratului chiar, — puțința asta să nu vă pară atât de caraghios de imposibilă — atunci, să mărturisim, el s'ar găsi într'o grea situație, căci afară de câteva principii generale și vagi el nu ar putea produce nimica pentru teza sa, pe când potrivnicii noștri dispun de un vast arsenal de date și argumente, studiate, prelucrate și coordonate după toate punctele de vedere și după toate nuanțele mai liberale sau conservatoare.

Oricine credem că va găsi încheierea noastră după aceste expuneri. Trebuie să studiem chestiunea în mod amănunțit și supt toate rapoartele. Dar cum inițiativa particulară s'a dovedit și până acuma prea slabă și nesigură, *cerem o măsură oficială din partea partidului național*.

Comitetul partidului se va întruni în curând la o consfătuire la Sibiu.

Intre alte lucrări ale lui, el va trebui să aleagă o comisiune pentru studiul amănunțit al chestiei reformei electorale. Comisiunea va trebui să se compună din oameni nu mulți, căci numărul se știe, e în cazuri de acestea mai mult o piedică, dar calificați prin cultura și reputația lor pentru a studia chestiunea bine și a alcătui un raport amănunțit și documentat asupra chestiunii.

Atunci vom putea intra în lupta pentru reforma electorală înarmați nu cu lozinci și principii vagi, ci cu un proiect precis care de sigur va fi studiat și considerat până și în locurile cele mai înalte.

Așteptăm dela confrății ceilalți să discute propunerea noastră și, dacă o vor judeca pozitivă, să-i facă propaganda necesară.

»Tribuna« către primarul Lueger. Privirile monarhiei întregi se ațâtesc azi către Viena. Unul din cei mai mari oameni politici pe cari i a produs vre-odată monarhia noastră, Dr. Karl Lueger zace în patul suferințelor celor mai cumplite. Nu e nevoie să mai spunem cine-i primarul Vienei pentru noi românii. Nici un român nu a uitat manifestațiile filoromânești ale d-rului Lueger din timpul memorandumului. Vizita sa la București, acum 3 ani și jumătate, s'rângerea relațiilor monarhiei cu România prin vizita dela Sinaia a prințului moștenitor sânt manifestații ale politicii filoromânești. Am crezut deci să exprimăm sentimentele tuturor românilor de bine, adresând bolnavului primar al Vienei o telegramă pe care o reproducem în traducerea românească:

Excelenței Sale primarului Dr. Karl Lueger
Viena.

Toți românii urează Excelenței Voastre alinarea durerilor grele și sânt însufleșiți de dorința cea mai sinceră și adâncă de-a vedea cât mai în grabă pe singurul lor prieten adevărat în deplină putere și lucrând mai departe pentru binele tuturor popoarelor din monarhie.

Redacțiunea »Tribunii«.

Defectele constituției bosniace. Abia au trecut câteva zile dela proclamarea constituției bosniace, și s'au și pornit criticile constituției. Cercurile politice și presa din Bosnia sânt nemulțămite mai ales cu articolul 37 din constituție, care hotărăște că toate proiectele ce s'ar prezenta dietei bosniace trebuie să aibă aprobarea prealabilă atât a guvernului austriac cât și a guvernului ungar.

Raportorii parlamentari din Viena încă înainte de proclamarea constituției, într'un memoriu adresat miniștrilor comuni Aehrenthal și Burián și ministrului-președinte austriac Bienerth, ceruseră să se modifice un alt paragraf al constituției, în care e vorba despre imunitatea discursurilor rostite în dietă.

Constituția austriacă asigură nu numai imunitatea discursurilor rostite în parlament ci și-a reproducerea acestor discursuri, hotărând că »pentru publicarea, conform adevărului, a dezbaterilor publice ce vor avea loc în Reichsrath și în dietă nimeni nu poate fi tras la răspundere«.

Constituția bosniacă însă nu asigură presei această imunitate. Memoriul raportorilor parlamentari din Viena n'a fost însă luat în seamă și constituția s'a proclamat fără orice modificare.

În noua dietă, chestia se va aduce în discuție în formă de interpelare.

Bloc german în Austria. Din Viena ni se telegrafiază că în urma demisiei ministrului Schreiner, partidul german radical și partidul german liberal au fuzionat cu partidul german național, formând un bloc puternic de 78 deputați, menit să apere interesele germanilor contra slavilor.

Scrisori din București.

Instrucția atentatorului Jelea. — Povestea monstrului. — Emigrările din Dobrogea. — Noul director de scenă la Iași. — Chanterele la București. — Serbări.

București 10 Februarie.

Instrucția în afacerea atentatului comis în ziua de opt Decembrie în contra persoanei primului ministru al țării, a stabilit că atentatorul Stoenescu-Jelea nu a avut complici și că el a comis atentatul din inițiativa lui proprie. De altfel în acest sens au fost toate declarațiile de până acuma ale atentatorului, care a refuzat să dea vre-o lămurire asupra motivului, care l-a îndemnat să comită atentatul și care cu destulă șiretenie a știut să scape de toate cursele, pe cari poliția i-le-a întins spre a-l face să mărturisească ceva.

Membrii cercului România Muncitoare, ca și membrul așa numitului cerc anarchic din România, cari au fost arestați, bănuți fiind că ar avea știre despre complotul din care făcea parte Jelea, au fost acum puși în libertate. Înaintea judecății va fi tras numai atentatorul, în contra căruia s'a dat ordonanță definitivă. El va fi jude-

Szilágyi Eleonora

fabrică de liquer, punci și rum
CLUJ-KOLOZSVÁR str. Kossuth L. 25

Să cumpărați numai rum și liquer de **SZILÁGYI ELEONORA**,
pentru că acela este cel mai bun și cel mai ieftin. — Se capătă ori unde. —

Prăvălie principală de vândut Kossuth Lajos utca 25.

Mare magazin de tea.

Telefon 239. Fiți atenți la adresă!

cat de curtea cu jurați, acuzat fiind de crimă premeditată, încercată, dar neizbutită.

Și cu toate acestea nu este numai Jelea vinovat de crima pusă la cale în ziua de opt Decembrie. Căci ori și cine cunoaște desfășurarea evenimentelor din capitala României până la data atentatului știe că acest atentat este numai urmarea unei propagande anarchice făcute de străini, cu deosebire de evrei, pentru a produce disordine în țară, a provoca apoi o intervenție străină și — eventual — să poată să se ridice și el pentru câștigarea drepturilor de cetățeni români.

Aceștia au înflăcărat mintea nenorocitului Jelea. Și în timp ce el s'au pus la adăpost de orice urmărire, nenorocitul lucrător le va ispăși acum păcatele acestor indoiți criminali.

Am arătat într-o scrisoare că o femeie din Căndești, județul Buzău, a dat naștere unui copil cu două capete. Niște agenți evrei, promițând părinților acestui monstru suma de 12 mii de lei, pe cari îi vor plăti în cinci ani, au reușit să «cumpere» monstrul, pornind cu el prin țară. Au venit întâi la București, unde impresarii Wolf și Moscovici, expunând monstrul câștigau parale frumuse. Aflând despre aceste tatăl copilului cu două capete, veni imediat la București, și așteptând ocazia bine-venită, într-o seară, fură copilul și se îndreptă cu el spre casă.

Țăranul Rusel Padică — așa se numește tatăl monstrului — vrea să câștige el parale din expunerea în public a fiului său. De ocazională a luat hotărârea de a pleca în Rusia, de cumva nu va fi oprit de autorități de a continua acest rușinos târg.

De câțiva timp emigrările din județul Tulcea se în lanț. Nu este primăvară, în care să nu emigreze familii întregi de lipoveni, nemți ba chiar și români, cari, vânzându-și averile lor, pleacă în neștire în largul lumii.

Autoritățile au descoperit o întreagă bandă de agenți de emigrare, cari îndeamnă populația acestui județ să plece în Rusia, unde li-se promite marea cu sarea, latifundii întregi, fără de nici o plată.

Odată plecați dela căminele lor, nenorociții emigranți erau trimiși prin cele mai îndepărtate colțuri ale Rusiei, unde, speculați fiind de agenți, în curând rămăneau pe drumuri, în cea mai neagră mizerie. Unul dintre acești agenți de emigrare este unul Osip Pavlof, care a fost prins și expulzat. De-asemenea s'au luat măsuri în contra tuturor acelor cari pe viitor vor mai face propagandă pentru emigrare printre locuitorii Dobrogei.

Numirea dnei Agatha Bărsescu Radovici ca director de scenă a Teatrului Național din Iași a fost salutăată cu multă căldură de toți acela, cari se interesează de progresul teatrului în România. Ilustra noastră tragediană însă a declarat că renunță la acest post, oferit de direcția generală a teatrelor, în favorul talentatului ei soț domnul C. Radovici.

Cererea dnei Bărsescu a fost primită și comitetul Teatrului Național din Iași a admis angajarea d-nei Radovici, în locul dnei Agatha Bărsescu ca director de scenă, rămânând ca ilustra tragediană să joace de două ori pe săptămână. Îndată după ce legea cea nouă a teatrului însă se va pune în aplicare, contractul între d. Radovici și direcția teatrală din Iași va fi reziliat. D. C. Radovici va juca mâine, Joi, în plesa Magda.

În Martie va sosi în București o trupă teatrală supt conducerea lui H. Herz, directorul unui teatru parisiian, care va reprezenta de mai multe ori plesa *Chantecler* despre care s'a vorbit așa de mult în timpul din urmă. Biletele, cu un preț exorbitant s'au pus de pe acum în vânzare, și, grație reclamei, ce se face în jurul acestui eveniment, putem prevedea că trupa lui Herz va avea un frumos câștig material la București.

În același timp se anunță din Iași că Edmond Rostand, autorul piesei «Chantecler», a trimis originalul acestei piese d-lui G. Beldiman, care va fi ne mai multe conferințe în orașele principale din țară, vorbind despre valoarea și importanța acestei piese și citind părți mai însemnate dintr-însa. Sumele ce se vor încasa cu această ocazie vor fi date primăriei orașului Paris spre a

veni în ajutorul victimelor inundațiilor din săptămânile trecute.

În Octombrie 1910 se împlinesc 50 de ani dela înființarea Pinacotecei din Iași. Cu această ocazie se vor organiza în vechea capitală a Moldovei serbări mari.

Corresp.

Convențiile comerciale.

— Situația politică. —

Arad, 25 Februarie.

Starea de ex-lex atinge foarte păgubitor nu numai interesele Ungariei ci și pe ale monarhiei, căci din pricina ei convențiile comerciale cu statele Dunărene nu s'au putut pune în aplicare nici până astăzi. Încheierea acestor convenții și punerea lor în practică a devenit o necesitate imperativă, satisfacerea căreia nu se mai poate amâna fără risicul unei sdruncinări economice și financiare a monarhiei. Luni se va întruni la Viena, supt președinția ministrului de externe, un consiliu de miniștri comun, în care se va rezolvi întâi de toate mult trăgănată convenție comercială cu România. Monarhia nu va mai putea să amâne achitarea sa de angajamentul ce a luat pentru această convenție și probabil că guvernul ungar va fi constrâns s'o puie în aplicare prin o ordonanță, — oricât de mult s'ar expune prin aceasta atacurilor opoziției.

Membrii cabinetului au desbătut azi în consiliu chestiunea convențiilor comerciale și aceasta a fost azi singurul punct de atracție în lumea politică. Incolo a stăpânit și azi o liniște relativă, căci evenimentele mari au să răsară numai după ce prin dizolvarea camerei va izbucni vijelios și războiul pentru votul universal.

De seară se va întruni întâia oară comisia de 9 însărcinată cu elaborarea programului partidului guvernamental.

Primum azi următoarele informații:

Consiliu de miniștri.

Budapesta, 25 Februarie. Azi înainte de amlazi membrii cabinetului s'au întrunit în consiliu supt președinția contelui Khuen, ca să hotărască în privința atitudinii ce vor manifesta reprezentanții guvernului Luni, în consiliul de miniștri comun, la Viena. Reprezentanții guvernului vor fi primul ministru contele Héderváry, ministrul de comerț Hieronymi și ministrul agriculturii contele Serényi.

Consiliul a stabilit apoi lista prefectilor noi, a căror numire va urma în curând.

Programul partidului guvernamental.

Budapesta, 25 Februarie De seară se va întruni pentru întâia oară comisia de 9 însărcinată cu elaborarea programului partidului guvernamental.

În cercurile politice se așteaptă cu viu interes hotărârile comisiei în privința reformei electorale.

Declarațiile contelui Khuen.

Primul-ministru, contele Khuen-Héderváry, a făcut ieri corespondentului ziarului »B. H.« următoarele declarații importante:

— Situația nu s'a schimbat. Reverlamente mai noi, neprevăzute, n'a urmat nici unul și dela adunarea de constituire a partidului național al muncii încoace, lucrurile au un mers favorabil și vlioi. Constituția partidului a fost primită în cercuri largi și primesc zilnic numai vești bune din numeroase părți ale țării. Dar semnele aceste fa-

vorabile nu mă fac să-mi pierd cumpătul și nu mă amăgesc. Știu că mai există încă multe anevoințe și tocmai fiindcă știu aceasta voiesc să văd un rezultat întâi. Numai rezultatul ce aștept îmi va arăta sorgintea înviorării generale de azi. Prefecții acum își ocupă posturile și cearcă să se orienteze. Am semnat deja actele de numire a tuturor prefectilor noi și publicarea lor nu întârzie decât din pricina unor cauze de formalitate: Până în 26 a luni curente contingentul de prefecti va fi deja complet. Până își vor câștiga apoi domniile aceștia toate informațiile necesare va mai trece iarăși vreme. De altfel eu îmi dau toate silințele ca să accelerez mersul lucrurilor. Bine înțeles, nu toate depind de mine și trebuie să judec bine un complex întreg de împrejurări.

— Ce privește convocarea noului parlament mi-am făcut socoteala așa ca parlamentul să se întruniască către mijlocul lui Iunie. Conform legii camera trebuie convocată după zece zile dela terminarea alegerilor generale. Nu pot stabili pe-acum cu siguranță care va fi ziua cea din urmă a alegerilor, dar probabil ca acest termen să cadă în restimpul dela 5—10 Iunie, iar cea dinfăi ședința a noii camere va urma cu zece zile mai târziu.

— Ce privește reforma electorală eu nu mă împotrivesc nici unei manifestații de păreri. Asupra congresului din 19 Martie n'am nici-o influință și nu voiesc să am. Vor mai fi încă multe adunări de felul acesta și poate păreri se vor mai manifesta și în alte chipuri încă.

Chestiunea e îndeajuns de importantă ca să preocupă pe oameni. Las să se desvoalte, las să se agle și să se coacă. Azi mai întâmpin încă multe prejudeții, pe cari eu nu le împărtășesc. Există păreri pe cari nu le consider nici măcar justificate. Când datele și elaboratul oficiul vor fi gata, îi va fi ușor oricui să-și precizeze atitudinea în toate direcțiile.

— În privința constituției Bosniei și Herțegovinei, precum și în ce privește proclamarea ei pot să dau următoarele deslușiri: Chestiunea aceasta noi am găsit-o la venirea noastră deja rezolvită. Partea meritorică a chestiunii a fost rezolvită de cabinetul lui Wekerle și nouă nu ne a rămas decât partea formală. Noi știm prea bine că chestiunea constituției bosniace trebuie rezolvită pe cale legislativă. Am fost prezentat proiectul nostru în chestiune camerei, dar va recunoaște oricine că în situația parlamentară de astăzi era cu neputință o desbatere normală. Un lucru însă era sigur: constituția Bosniei trebuia pusă în aplicare din două motive foarte însemnate. Înainte de toate fiindcă era o datorie de caracter internațional pentru monarhie să dea constituție Bosniei. Ungaria și Austria au luat un angajament comun să dea Bosniei constituție. După înțelegerea cu Turcia puterile nu mai puteau avea altă ingerință decât cu privire la constituția ce s'a promis Bosniei. A trebuit apoi să se puie în aplicare constituția Bosniei și din pricina stărilor interne ale Bosniei. Popoarele din Bosnia și Herțegovina erau deja nerăbdătoare, se puteau prevedea turburări grave și nu era o tactică corectă să întârțăm și mai mult spiritele, căci am fi făcut fără îndolală o politică foarte rea.

Mai trebuie să adaug în sfârșit că noi am operat mai multe schimbări în dispozițiile proiectului constituției, schimbări numai de formă, dar totuși foarte însemnate. Am schimbat unele dispoziții cari ar fi dat loc la neînțelegeri primejdioase și pot să declar, că guvernul austriac ne-a dovedit multă prevenire și loialitate. — Luni vom desbate împreună cu ministrul de externe și cu membrii cabinetului austriac convențiile cu statele din Balcani. Ce privește convențiile acestea, le-am găsit pe unele, de pildă pe cele cu România, făcute gata. Noi va trebui să ne câștigăm informații înainte de toate, căci sânt un guvern încă nou. Acesta e scopul principal al tratativelor de Luni ce vine. Vom cere informații dela ministru de externe ca apoi studiind afacerile, și cunoscând pretențiile statelor din chestiune, să ne putem face o părere și să ne spunem observațiile. Se înțelege de sine că cele două guverne nu vor putea să ia nici o hotărâre până nu va asculta lămuririle ministrului de externe. Observ că e vorba de convențiile mai multor state. Punerea în aplicare a acestor convenții, e la tot cazul o chestiune de mai târziu. Acum deocamdată va trebui să stabilim un răspuns pe care să-l dăm la întrebările ce ne-au adresat statele în privința convențiilor.

Contele Khuen la monarhul.

Contele Khuen Héderváry va pleca Duminecă la Viena, ca să ia parte la consiliul de miniștri comun ce se va ține în chestiunea convențiilor comerciale cu statele din Balcani și cu România. După cum se anunță din izvor semioficios, contele Héderváry se va prezenta cu acest prilej și în audiență specială la monarhul, pentru ca să-l refereze despre evenimentele ce s'au desfășurat dela ultima sa audiență până astăzi și să-l prezinte mai multe propoziții.

Consiliu de miniștri comun.

Cavalerul de Roessler, șef de secție la ministerul de externe, a sosit ieri la Budapesta, unde a făcut vizite contelui Héderváry, ministrului de comerț Hieronymi și ministrului de agricultură Serényi. Vizitele cavalerului de Roessler au fost necesitate de chestiunea convențiilor comerciale cu statele din Balcani.

Luni va avea loc la Viena un consiliu comun al celor două cabinete, prezidat de ministrul de externe, contele Aehrenthal și în acest consiliu se va lua o hotărâre definitivă în chestiunea convențiilor.

Campania electorală.

La Ghernesig împotriva lui Farkas Albert (gub.) va candida avocatul din Reghinul-săsesc Dr. Ioan Harșia (naționalist).

La Recaș împotriva lui Heinrich Antal (gubernamental), va candida protopopul Ioan Pepaș (naționalist).

La Reghinul-săsesc împotriva lui Urmánczy Nándor (kossuthist) va candida Malonyai Dezső (gubernamental).

Prefecții.

Monitorul de azi publică desărcinarea a doi prefecți coaliționiști. Au fost desărcinați contele Lázár Árpád prefectul comitatului Bistrița-Năsăud și Kálmán Rudolf, prefectul din Győr.

Tabloul alegerilor trecute.

Acum când se apropie campania electorală credem de folos a da un tablou al situației noastre din toate cercurile românești, cu deosebită considerație la alegerile trecute. Alegătorii români vor găsi o oglindă a atitudinii lor din trecut în care se vor găsi cercurile cu purtare națională bună ca și cele cu purtare rușinoasă. Pentru cei din urmă e un titlu de glorie, dar și o nouă chemare la datorie, pentru cei de-al doilea ea este o mustrare și un îndemn spre fapte mai frumoase.

Iată cum cum stăm în privința voturilor și cum ce nădejdi ne putem face:

In comitatul Alba-de-jos.

Vințul-de-jos, cu o majoritate covârșitoare. La alegerile trecute a fost ales d. deputat Dr. Iuliu Maniu. Au fost 1050 de alegători; dintre aceștia 558 au votat cu candidatul naționalist.

Cercul Ighiului în care iarăși avem o majoritate covârșitoare. Aici a fost ales de rândul trecut Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Au fost 822 alegători; 444 au votat cu candidatul naționalist, iar 285 cu candidatul gubernamental.

În cercurile Uioara, Aiud, Abrud, Alba-Iulia, avem sau o minoritate imposantă, sau chiar majoritate, — însă mică.

Cercul Ocna-Sibiului are 373 alegători, dintre cari jumătate sânt români, iar restul sași. Can-

didat naționalist a fost Dr. Aurel Cosma. A rămas în minoritate cu 10 voturi față de candidatul gubernamental.

Comitatul Arad.

Cercul Boroșineului: majoritate covârșitoare. A fost ales Dr. Ioan Suciu. Alegători: 2149. Dr. Suciu a primit 1014, iar contra-candidatul 847.

Cercul Iosășelului: majoritate absolută. A fost ales Dr. Nicolae Oncu. Alegători 3968. Pentru au votat 2014. Cu candidatul gubernamental 163.

Cercul Chișineului: majoritate. A fost candidat Ioan Russu-Șirleanu. A rămas în minoritate cu 41 de voturi. Pentru: 1042. Contra 1083.

Cercul Peclea: minoritate puternică. Candidatul naționalist a fost Dr. Aurel Novacu. Alegători: 2386 dintre cari vre-o 8—900 români, Dr. Aurel Novacu a primit 608, iar contra-candidatul 1253 voturi.

Cercul Radnei: majoritate absolută. A fost ales Vasile Goldiș, cu unanimitate, retrăgându-se contra-candidatul tocmai în ziua șalegerii. Alegători 2297, aproape toți români.

Cercul Sânt Ana: minoritate puternică. Alegătorii 3340. Candidat naționalist a fost Dr. Iustin Marșieu. A primit 627 voturi, față de alți trei candidați cari au primit: 1292, 521 și 24 voturi.

Cercul Șiriei: compus aproape numai din români. Unul din cele mai sigure cercuri: 2515 alegători. A fost ales Dr. St. C. Pop. A primit 735 voturi, contra-candidatul 526.

Cercul Aradului: minoritate nu chiar însemnată. Din 3890 de voturi, cam 6—700 sânt români.

Comitatul Bistrița-Năsăud.

Cercul Năsăudului: majoritate absolută. Alegători 1057. A reușit reneșat l. Ioan Ciocan, cu program constituțional, cu 434 de voturi, față de candidatul naționalist Dr. Victor Onișor (386 voturi).

Comitatul Bihorului.

Cercul Beiușului: majoritatea românească. 3938 alegători. Candidat naționalist a fost Dr. Ioan Ciordaș. A primit 918, față de 1801.

Cercul Beretliului: Din 2090 alegători, cam 4—500 români.

Cercul Bihorului: minoritate. Din 2235 alegători cam 700 români.

Cercul Ceica: majoritate. 3483 alegători. A fost candidat din partea naționaliștilor Dr. Nicolae Zigre; a primit 486 voturi. Ceilalți doi candidați independenți au primit unul 1423, iar celălalt 193.

Cercul Aleșd: majoritate. 5021 alegători. Candidat naționalist a fost Coriolan Pop. A primit 534 voturi, în față de 909 ale contra-candidatului.

Cercul Marghita: majoritate. 3007 alegători. Candidat naționalist n'a fost.

Cercul Salonta-mare: majoritate considerabilă. 2284 alegători; dintre cari 700 - 750 români. N'a candidat nici un român.

Cercul Tinca: majoritate. 4042 alegători. Candidat cu program naționalist a fost Dr. Aurel Lazăr; a primit 836, iar contra-candidatul (independent) 1664.

Cercul Ugra: minoritate considerabilă. 2828 alegători; români 6—700. Candidat naționalist a fost Dr. Demetriu Lascu. A primit 444 voturi față de 834 și 296 ale contra-candidaților independenți.

Cercul Oradea-mare: minoritate aproape disparentă. 3592 alegători; cam 400—450 români.

Comitatul Ciănad.

Cercul Nădlac: minoritate. 2458 alegători; cam 6—700 români. Candidat naționalist n'a fost.

Comitatul Făgăraș.

Cercul Arpaș: majoritate covârșitoare, 1628 alegători; vre-o 200 maghiari. Ales a fost candidatul naționalist Dr. Nicolae Șerban.

Cercul Făgărașului: majoritate absolută, 1684 alegători. N'a candidat nici unul cu programul naționalist.

Comitatul Hunedoara.

Cercul Dobra: majoritate. 620 alegători. Candidatul naționalist Ștefan Rozvány; a rămas în minoritate cu 30 de voturi, față de candidatul gubernamental.

Cercul Hațeg: majoritate. 1985 alegători aproape toți români. Până acum n'a fost candidat nimeni cu program naționalist.

Cercul Baia-de-Criș: majoritate absolută. 3631 alegători; 3400—500 români. A fost ales unanim Vasile Damian.

Cercul Orăștie: curat românesc. 1305 alegători. A fost ales unanim Dr. Aurel Vlad.

Cercul Hunedoara: majoritate. 1088 alegători. N'a fost încă candidat cu program naționalist.

Comitatul Târnava-mică.

Cercul Băldăușeri: minoritatea considerabilă. 762 alegători. Candidat naționalist a fost Dr. Alexandru Morariu. A rămas în minoritate față de candidatul gubernamental.

Cercul Elisabetopole: minoritate considerabilă.

Comitatul Cluj.

Cercul Cluj: minoritate mare. 1266 alegători. Candidat naționalist a fost Dr. Vasile E. Moldovan; a rămas în minoritate față de candidatul independent.

Comitatul Caraș-Severin.

Cercul Bogșa: majoritatea absolută. 3355 alegători; câțiva unguri și șvabi. A fost ales fericiul Coriolan Brediceanu.

Cercul Făgetului: majoritate absolută. 1664 alegători. Candidat naționalist a fost Dr. Aurel Cosma. A rămas în minoritate de 150 de voturi față de candidatul independent.

Cercul Caransebeșului: majoritatea absolută. Din 6978 aproape toți sânt români. Față de Burdla a candidat Dr. Ioan Sârbu, cu program naționalist. A rămas în minoritate cu 210 voturi.

Cercul Lugosului: majoritate absolută, 3920 alegători. A fost ales candidatul naționalist Gheorghe Popovici cu o majoritate de 450 voturi.

Cercul Oravița: majoritate absolută. 3317 alegători, aproape toți români. Ales a fost Coriolan Brediceanu cu majoritate de cel puțin 1000 voturi, față de secretarul de stat Dr. Iosif Szerényi. După moartea lui Brediceanu a ajuns deputatul cercului Iosif Șeghescu față de președintele partidului național român, venerabilul d. Gheorghe Pop de Băsești.

Cercul Zorlențului: majoritate absolută 4450 alegători; toți români afară de vre-o 300. A fost ales Dr. Ștefan Petrovici cu o majoritate de 601 voturi.

Cercul Sasca: majoritate absolută 1654 alegători. A fost ales Dr. Aurel Novac, cu o majoritate de 250 voturi față de moderatul gubernamental Dr. Gh. Alexici.

Comitatul Maramurăș.

Avem trei cercuri cu minoritate considerabilă și anume: Ucuris, Siget și Tecea. N'au fost încă candidați cu program naționalist. Iar, în două cercuri avem majoritate absolută și anume în în cercu Șugătagului și al Vișeuului unde a fost candidat român dl Dr. Gheorghe Bilașcu. A rămas însă în minoritate.

Comitatul Sătmăr.

Cercul Medieș: minoritate de 1000 din 3152 alegători. A candidat cu program naționalist Dr. Ioan Tătar, a rămas însă în minoritate față de candidatul gubernamental.

De-asemena avem o minoritate respectabilă și în cercul Boghișului și Baia-Mare. Majoritate avem în cercul Carașăului, unde a candidat dl Constantin Lucaciu a rămas însă în minoritate, avem iarăși majoritate.

Majoritate mai avem și în Cercul Șomcuta, unde a fost candidat Dr. Alexandru Vaida-Voevod. A rămas în minoritate cu 350 de voturi.

Schaber Lajos

Szabadka, Beresényi-u. 314.

vopsitorie de primul rang și atelier de curățit hainele de mătase și fire de lână, cu putere de aburi

Primește vopsirea și curățirea de haine bărbătești și femeiești, uniforme, p. rdele de dantele și tunis, umbrele, brodarit. Dantele vopsesc conform gustului celui mai rafinat, după modele. Primesc curățirea de materii de mobile atât în casă, cât și afară de casă. Mănuși de glassé și rocuri de piele se vopsesc elegant. — Hainele de doliu se vopsesc în decurs de 24 ore. — Comandele poștale se execută prompt și conștiințios

Comitatul Sibiiului.

Cercul Cristianului de lângă Sibiu: majoritate absolută. A candidat *Dr. Nicolae Comşa*. A rămas în minoritate cu 60 de voturi.

Cercul Sebeşului: sântem egali la număr cu alegătorii saşi. Candidat naţionalist a fost *Dr. Liviu Leményi*. A rămas în minoritate cu 19 voturi.

Cercul Cisnădiei: minoritate puternică. A candidat cu program naţionalist *Valeriu Florian*. A rămas însă în minoritate.

Comitatul Sălagului.

Cercul Cehul Silvaniei: majoritate. Candidatul naţionalist *Gheorghe Pop* a rămas în minoritate cu 111 voturi. Sânt: 3469 alegători.

Cercul Şimlău Silvaniei: minoritate remarcabilă; cam 900 din cei 4124 alegători.

Cercul Tâşnadului: majoritate absolută. 3971 alegători; vre o 4—500 neromâni. Încă n'a fost candidat nici un român cu program naţionalist.

Cercul Zilăului: minoritate nu chiar nelsemnată. Cam 6—700 din cei 3000 de alegători.

Comitatul Solnoc Dobăca.

Cercul Bettleanului: majoritate absolută. Încă n'a fost candidat naţionalist. 1019 alegători.

Cercul Lăpuşului: majoritate absolută. În urma înfricoşatei campanii pornite de guvern, candidatul naţionalist părintele *Dr. V. Lucăciu* a rămas în minoritate cu 118 voturi.

Cercul Ieanda-mare: majoritate absolută. Ales a fost cu o majoritate de peste 350 voturi *Dr. Teodor Mihali*, preşedintele clubului parlamentar al naţionalităţilor.

Cercul Iclodului mare: majoritate. 833 de alegători. Până acum n'a fost candidat nimeni cu program naţionalist.

Comitatul Timişoara.

Cercul Ciocova cu majoritate absolută românească. 2274 alegători. A fost balotaj, iar ca rezultat, candidatul naţionalist *Gheorghe Breban*, care întrunise cele mai multe voturi la alegere — a rămas în minoritate de 200 voturi după balotaj.

Cercul Becicherecul-mic: minoritate considerabilă. Din 2423 alegători 900 sânt români şi încă români foarte conştienţi de însemnătatea votului. Candidatul naţionalist a fost d-nul *Dimitrie Birăntiu*, care a rămas în minoritate cu 261 de voturi. Sânt şi mulţi alegători şvabi, (nemţi) în cari însă nu s'a deşteptat în destul simţul naţional. (E cunoscut că numai de vre-un an şi jumătate, de când redactorul ziarului nemţesc »Südungarischer deutscher Volksfreund«, d-nul *Orendi-Hommenau* împreună cu câţiva din inteligenţa şvabilor, au pornit acţiunea lor de deşteptare a sârmanilor şvabi, cari trăiesc într-o complectă inconştienţă).

Cercul Lipova: minoritate însemnată.

Cercul Moraviţa: majoritate absolută. Candidatul naţionalist a fost d-nul *Vladimir Spătaru*, care a rămas în minoritate cu 120 de voturi, faţă de candidatul guvernamental.

Cercul Cocota (Orzifalva) minoritate respectabilă. Din 2626 alegători cam 7—800 sânt români. Candidat naţionalist a fost d-nul *Sever Boos*. A rămas într-o minoritate de 500 voturi.

Cercul Reaş: majoritate absolută. 2209 alegători. Candidat naţionalist a fost *Ioan Pepa*. A rămas în minoritate cu 145 voturi faţă de candidatul guvernamental.

Cercul Tormac (Rittberg): majoritate absolută. 2626 alegători. Candidat naţionalist a fost d. *Dr. Victor Bontescu*. A rămas în minoritate faţă de candidatul guvernamental cu 262 voturi.

Mai avem o minoritate cam de 7—800 alegători în cercul *Aradului nou*.

Comitatul Turda-Arieş.

Cercul Trăscăului: majoritate. 450 de alegători, eu puţine excepţii români. Până acum nu a fost încă candidat nici un român cu program naţionalist.

În comitatul Torontal.

Avem în şase cercuri electorale o minoritate considerabilă între 7—800 alegători. Numai în unul din acestea în cercul *Sân-Miclăuşul mare* a fost un candidat român cu program naţionalist, d. *Dr. Nestor Opresan*. A rămas în minoritate de 500 voturi.

Disponem aşadar de majoritate în 42 cercuri electorale, iar de minoritate în 30 de cercuri foarte considerabile şi în vre o opt nu tocmai mare, care însă în tot cazul e chemată să decidă cine va fi ales.

Natural s'a putut întâmpla ca în graba cu care am căutat să dăm aceste date, din care se poate să facem pronostic al alegerilor viitoare — să mi-se fi strecurat ici-co'o câte o greşală sau chiar vre un cerc electoral în care avem în mare număr alegători să mi fi scăpat din vedere — dar pentru cele scrise, stau bine şi garantez pentru autenticitatea datelor.

Scrisori din Craiova.**Reprezentările »Cercului cultural studentesc«.**

Craiova, 11 Februarie 1910.

Studenţimea universitară de astăzi reprezintă într'adevăr o puternică forţă morală. Toate manifestaţiunile ei sânt demne, serioase, în cel mai larg înţeles al cuvântului. Studenţimea nu are decât un singur far conducător: prefacerea spiritului şi sufletului românesc.

Cele două reprezentaţii date la Craiova de către *Cercul cultural-artistic studentesc*, ne dau măsura dreaptă a adevăratei valori a acestui cerc, în special.

Ar fi nedrept să spunem că am avut înaintea noastră numai nişte diletanţi. O grupare care cuprinde în sânul ei elemente ca d-şoara *Lucia Nicolau*, o puternică forţă artistică, care va face cinstele celei mai strălucite scene din ţară ca d-nii *Mărculescu*, preşedintele cercului, *Braborescu*, *Pompiliu Atanasescu*, *Bulandra*, *Zamfirescu* şi d-şoara *Stănescu*, merită a nu fi trecută cu vederea şi socotim că cei în drept şi ar îndeplini o datorie mare sprijinindu-i pe toate căile.

Succesul moral obţinut de »Cerc« a fost neaşteptat de surprinzător şi lumea, care de obicei este neîncredătoare, nu a ştiut în ce chip să răsplătească munca, îmbinată cu talent artistic, al tinerilor studenţi cari au făcut să tresalte sala de admiraţie şi de entuziasm.

Cele două piese din viaţa studentescă germană: *Filla Hospitalis* şi *Vechiul Heidelberg* au fost jucate cu mult succes, iar corurile au fost executate cu o adevărată măiestrie.

Un grup de studenţi, pe urmă, mai are şi darul de a strecura, în sufletul acelora în mijlocul cărora se găesc, fiorul entuziasmului tinereţii, de a readuce pentru o clipă, un timp de fericire trecută, poate cel mai frumos timp din viaţa unui om, când necazurile zilei de azi şi de mâine se potolesc cu un: *ergo bibamus*.

Cu începerea noului an se reorganizează societăţile culturale din Craiova. Oraşul nostru are o sumedenie de societăţi. Existenţa multora din ele este neîndreptăţită şi nu este decât rezultatul ambiţiilor unor vanitoşi cari ţin în ruptul capului să se manifeste chiar atunci când însuşi lor sânt cu totul restrânse.

Vom vorbi rând pe rând despre toate. Deocamdată ne mărginim a spune că o societate care să se manifeste pe temeinice şi pozitive baze culturale lipseşte. Dacă *cercul cultural craiovean* va putea să se înfiripeze şi să învingă greutăţile ce se ivesc în cale, va umple acest gol şi va fi mai folositor decât acel aristocratic, unde s'a încassat, în anul trecut, numai pentru taxa cărţilor de joc suma de 21.000 (două zeci şi una mii lei).

Una din acele care foloseşte şi al cărui rost este destul de bine lămurit, este *societatea absolvenţilor şcolii superioare de comerţ*.

Existenţa ei nu este nouă, dar felul cum s'a manifestat până acuma nu i-a dat dreptul să fie cunoscută. Un comitet alcătuit din oameni energici şi de muncă, ales în Ianuarie a. c. i-a dat însemnătatea ce trebuie să aibă, într'un oraş, care este, înainte de toate, un puternic centru de viaţă economică.

În acest oraş îşi duc viaţa peste două sute de funcţionari de bănci. Ei formează gruparea cea mai senină, prin faptul că nu sânt amestecaţi, într'un nimic, în viaţa politică. C. Ş. Făgeşel.

† Eugen Carada.

Seara târziu primim din Bucureşti, dela corespondentul nostru, ştirea că guvernorul Băncii Naţionale, d. *Eugen Carada*, unul dintre cei mai distinşi fruntaşi ai vieţii politice din România a răposat azi, la orele 6 seara.

Eugen Carada, s'a născut la 1836 în Craiova. Dela 1860—1870 a fost redactor la »Românul« lui *Rosetti*. Implicat în revoluţia dela Ploieşti contra dinastiei a lui *Candiano-Popescu*, a fost dat în judecată, dar achitat de curtea cu jurati.

La 1881 e numit membru în direcţiunea Băncii naţionale din Bucureşti, mai apoi guvernor al aceleiaş bănci.

Eugen Carada, om de încredere al marelui *Ion Brătianu*, a fost unul dintre cei mai puternici stâlpi ai partidului liberal şi-a muncit viaţa întreagă pentru realizarea programului urmărit de acest partid, — fără să fi râvnit la vre-o distincţiune atât de uşor de dobândit. *N'a fost nici-odată nici ministru, nici măcar deputat.*

Despre suferinţele zilei din urmă, »Seara« din Bucureşti scrie următoarele:

»De trei zile bolnavul şi-a pierdut cu de-săvârşire conştiinţa. Dânsul este hrănit numai cu lapte. Astăzi Joi, starea sa este aceeaşi. D. Dr. *Cantacuzino* care a vizitat astăzi pe bolnav, i-a pansat nişte răni ce s'au ivit în timpul boalei, la picioare, şi a dispus să se dea bolnavului să respire oxigen.

D. *Caton Teodorian*, nepotul dlui *Carada*, care de zece zile stă neclintit la căpătâiul bolnavului, având astăzi o afacere urgentă la Ploieşti, a cerut dlui *Dr. Cantacuzino* părerea dacă poate părăsi pe bolnav până la ora 6 d. a. D. Dr. *Cantacuzino* a răspuns dlui *Teodorian* că d. *Carada* nu va trăi până la acea oră. D. *Caton Teodorian*, care a binevoit să ne dea aceste amănunte crede însă că bolnavul va putea supravieţui până mâine dimineaţă. Precum se vede nu mai este nici o speranţă de scăpare«.

Contele Aehrenthal la Berlin.

Ministrul nostru de externe contele *Aehrenthal* a plecat ieri seara la München, unde a sosit azi dimineaţă.

Ministrul nostru de externe a fost însoţit la gară de ministrul austro-ungar la Berlin *Szögyény-Marich* şi de secretarul general al ministerului de externe german *baronul Schön*.

Înainte de a pleca din Berlin, contele *Aehrenthal* şi cancelarul *Bethmann-Hollweg* au convenit să publice, despre vizita contelui *Aehrenthal* la Berlin următorul

Comunicat oficial.

»Dela înfiinţarea alianţei dintre Austro-Ungaria şi Germania, schimbul personal de idei între bărbaţii de stat ai celor două imperii face parte din tradiţiile cabinetelor din Viena şi Berlin. Vizita contelui *Aehrenthal* la Berlin e o confirmare a acestui obicei. Cei doi bărbaţi de stat au avut prilejul dorit de a se face un schimb de vederi asupra chestiilor politice la ordinea zilei. În legătură cu convorbirile ce au avut toamna trecută au fost în situaţie de a stabili că Austro-Ungaria şi Germania doresc menţinerea *statului quo* în Balcani şi că urmăresc cu simpatie consolidarea împrejurărilor din lăuntru din împărăţia otomană. Contele *Aehrenthal* şi-au menţinut judecata lor liniştită asupra viitorului apropiat atât în privinţa situaţiei generale în Europa, cât şi asupra întâmplărilor din Balcani. Buzuinţa asta e sprijinită mai ales pe alianţa celor două state cu Italia precum şi pe bunul mers al relaţiilor Austro-Ungariei şi Germaniei cu statele celelalte, menită să ajute în mod eficace menţinerea armoniei între puteri.

München, 25 Februarie. Conte Aehrenthal a sosit azi dimineață la München.

La orele 10 a fost primit în audiență de către prinț-regentul, care i-a dăruit o plachetă cu portretul său.

La amiază, ministrul-președinte Podewils a dat un dîneu în cinstea lui Aehrenthal.

Cei doi bărbați au avut o lungă convorbire politică referitor la regularea rîurilor dela granița austro-bavareză.

Război vamal iminent între Serbia și Austro-Ungaria.

Relațiile politico-economice între Serbia și monarchia noastră păreau a se fi îndulcit în timpul din urmă prin vizita ministrului de externe sârb *Milovanović* la Viena și convorbirea lui cu cancelarul austriac baronul *Aehrenthal*.

Dispozițiile economice mai noi însă ale premierului sârb *Nicolae Pașici* sînt de natură de a desmînji orice apropiere între cele două state vecine.

Incheierea unei convenții comerciale zădărnicită prin izbucnirea încurcăturilor din Balcani, n'a putut fi realizată nici acum, la un an dela liniștirea atmosferei războinice. Cauza acestor neînțelegeri se poate căuta în amândouă țările. Antagonismul între Serbia și Austria care nu poate fi domolit prin necesitățile lor economice, apoi rezistența agrarienilor austriaci și în urmă ura personală a ministrului *Pașici* față de monarchia noastră se pot considera deocamdată ca elementele cele mai ostile unei înțelegeri politice și economice.

Este incontestabil, că primul-ministru *Pașici* este un înverșunat dușman al Austro-Ungariei nu numai dela conflictul recent încoace, ci dela începutul afirmării influinței austriace în Balcani.

Anexarea celor două provincii n'a făcut decât să mărească aceasta ură, a cărei urmare indiscutabilă este răceala de astăzi între cele două state și creșterea unei situații economice dificile, care poate provoca repede un război vamal dăunător intereselor amândurora.

Acțiunea lui *Pașici* este considerată în cercurile competente austriace mai mult un fel de șicană, pentru a obține favoruri în cazul încheierii unei convenții definitive. Cu toate acestea zărele se alarmează atribuind acestor șicane o importanță economică cu mult mai mare.

Ce anume a făcut *Pașici*?

Tendința lui este de-a rupe orice legături economice între Sârbia și Monarchia noastră și de-a crea o uniune balcanică, în care scop a și făcut primele demersuri cu Bulgaria.

Pe neașteptate a mărit tariful vamal maximal pentru toate articolele de proveniență austriacă, ștergând dintr-o trăsătură de bușeul sârbesc pentru industria — austriacă.

Vestea aceasta nu tocmai plăcută a produs o adevărată consternare în cercurile guvernamentale austriace, care aveau totuși speranța că vor putea ajunge la o înțelegere definitivă cu Sârbia în ce privește convenția comercială atât de mult desbătută.

Măsurile lui *Pașici* au dovedit, că speranța aceasta — cel puțin deocamdată — pare iluzorie.

Austro-Ungaria nu va putea răspunde deci, decât în același fel acestor atacuri sârbești, de aceea un război vamal pare inevitabil.

Războiul acesta — zice »Rp« — ar crea Serbiei o îngrijitoare criză, dealcum destul de dezechilibrată atât politicește, cât și pe terenul economic.

P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp și Asociațiunea culturală din Arad.

Vestim cu deosebită bucurie publicului nostru, că adunarea generală din ăst an a Asociațiunii aradane pentru cultura poporului român va fi prezidată de însuși P. S. Sa Domnul Episcop Ioan I. Papp, președintele Asociațiunii.

Anul trecut P. S. Sa a fost bolnav și a regretat foarte mult, că nu a putut prezida adunarea generală. Anul acesta era iarăși să fie împiedecat. Părintele Metropolit Ioan Meșianu adevărat convocase comitetul fundațiunii Gozdu la ședință în Budapesta pe 1 Martie n. și zilele următoare. P. S. Sa Domnul Episcop al Aradului însă a intervenit la Excelența Sa Domnul Metropolit, care a și amânat ședințele comitetului fundațiunii Gozdu pe 9 Martie și astfel P. S. Sa a ajuns în plăcuta pozițiune de a putea prezida însuși adunarea generală din ăst an a Asociațiunii noastre.

Convocare,

Conform dispozițiilor statutare prin aceasta convoc adunarea generală a Asociațiunii din Arad pentru cultura poporului român pe zilele de 18 și 19 Februarie v. (3 și 4 Martie n.) a. c.

Ordinea de zi:

Ziua primă, Joi în 18 Februarie v. (3 Martie n.), în sala festivă a casei orașului din Arad.

1. Deschiderea adunării generale la orele 10 și jumătate a. m.

2. Discurs rostit de Vasile Goldiș, prim-directorul Asociațiunii.

3. Discursul reprezentantului Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

4. Discursul reprezentantului Societății pentru crearea unui fond de teatru român.

5. Raportul general al direcțiunii despre gestiunea anului 1909 - 10.

6. Raportul despre starea financiară a Asociațiunii.

7. Raport despre biblioteca Asociațiunii.

8. Alegerea unei comisiuni de 3 pentru înscrierea de membri noi.

9. Alegerea unei comisiuni de 5 pentru cenzurarea rapoartelor direcțiunii.

10. Ion I. Creangă, disertație de I. Montani.

11. Inchiderea ședinței.

Ziua a doua, Vineri în 19 Februarie v. (4 Martie n.) în sala festivă a seminariului diecezan.

1. Deschiderea ședinței la orele 10 a. m.

2. Verificarea protocolului ședinței prime.

3. Referada comisiunii pentru înscrierea membrilor noi.

4. Referada comisiunii exmise pentru cenzurarea rapoartelor direcțiunii și propunerile acestei comisiuni.

5. Eventuale propuneri și interpelări.

6. Alegerea biuroului Adunării generale pe noul period de 3 ani, conform §-lui 12 din statute.

7. Alegerea direcțiunii pe anul 1910 - 11.

8. Inchiderea adunării.

Rog pe toți membrii Asociațiunii și pe toți sprijinitorii și binevoitorii culturale românești a se prezenta la această adunare.

Arad, 12/25 Februarie 1910.

Ioan I. Papp,
Episcopul Aradului,
președintele Asociațiunii din Arad
pentru cultura poporului român.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Starea primarului Lueger.

Viena, 25 Februarie. Buletinul medical publicat azi despre starea primarului Lueger e următorul: La ora 9 dimineața temperatura bolnavului e de 36.8 grade, pulsul 80. A dormit noaptea cu întreruperi. Durerea au dispărut, procesul inflamatoriu e staționar, funcționarea rinichilor e ameliorată; fenomenele uremi în parte au dispărut; plămânii sînt normali, sînt neschimbate; sensorul e liber.

Viena, 25 Februarie. Aflu că flegmonul din spate a rămas staționar ba chiar a regresat puțin. Anturajul e satisfăcut. Lueger a cerut să i-se citească ziarele și s'a interesat asupra situației parlamentare.

Vești rele.

Viena, 25 Februarie, Ora 12. Medicii publică următorul buletin: In cursul dimineții acțiunea inimii a devenit nesatisfăcătoare. Pulsul a crescut la 84 și tensiunea scăzut. Pacientul sughite mereu apoi nepuținându-se da medicamente interne. I-s'au făcut injecții cari au avut succes bun. La amiază pulsul era de 70, Tensiunea e bună. Sughiturile au încetat la ora 2. Starea staționară. Insuficiența cordului și sughitul au revenit, dar în grad mai mic.

Starea neschimbată.

Viena, 25 Febr. Ora 5. Starea bolnavului e staționară. Pacientul a avut toată duă amiaza somnolență. Nutrițiunea e insuficientă. Cordul e momentan satisfăcător.

Moartea iminentă.

Viena, 25 Febr. Ora 7. Starea bolnavului e staționar rea. Moartea e iminentă.

Prima învingere a guvernului englez.

Londra, 25 Februarie. Guvernul englez astazi a avut să înregistreze cea dintâi învingere asupra opoziției conservatoare.

Opoziția a prezentat, în discuția la mesagiu, o moțiune referitoare la reforma vamală.

Moțiunea opoziției a fost respinsă cu 285 voturi față cu 254. Naționaliștii irlandezi n'au votat. Membrii partidului muncitorilor au votat cu guvernul.

Londra, 25 Februarie. În discuția la mesagiu, șeful opoziției conservatoare Balfour a rostit un discurs în care a stăruit pentru reforma vamală, încercându-se să dovediască că introducerea reformei vamale ar ridica în mare măsură puterea de producere a Angliei.

Ministrul Runciman, răspunzând lui Balfour, declară că opoziția a înșelat poporul când l-a făcut să creadă că reforma vamală e în stare să pună capăt tuturor necazurilor. Opoziția, în campania electorală, a fost antipatriotică.

Ministrul de finanțe George Lloyd-David rostește un mare discurs în care dovedește că Anglia și astăzi are cel mai mare export de mărfuri de fabrică, — pe lângă că în Anglia lefurile muncitorilor sînt mai mari decât în alte țări și timpul de muncă mai scurt.

Discursul ministrului de finanțe a fost primit cu aplauze prelungite.

Procedându-se la votare, moțiunea opoziției a fost respinsă.

Convenția comercială cu România.

Viena, 25 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Din izvor demn de credință aflu că guvernul austriac a trimis la Budapesta pe șeful de secție Roessler pentru a convinge guvernul unghuresc

despre necesitatea de-a inactiva convenția comercială cu România.

Roessler va invoca înaintea de toate motivul că Majestatea Sa a promis Regelui Carol încheierea convenției comerciale. În afară de aceasta, Roessler se va referi și la cazul de precedentă de supt guvernul lui Fejérváry, când s'a inactivat convenția cu Germania.

Ocuparea Tibetului.

Londra, 25 Februarie. Guvernul chinez la destituit pe Dalai-Lama, luând toate măsurile necesare pentru înlocuirea lui.

Greva sângeroasă din Filadelfia.

New-York, 24 Februarie. Din Filadelfia se telegrafiază că greviștii au aruncat ieri în aer un magazin al societății căilor ferate. Opt sute de vagoane au fost făcute bucăți.

Sânt 3 morți. Numărul răniților e enorm. Între ei sânt și 40 polițiști.

Situația în Grecia.

Berlin, 25 Februarie. »Voss. Zeitung« află din Atena că zilele Ligei militare sânt numărate. Toți adversarii ei s'au strâns în jurul generalului Smolenski, care a adresat guvernului un ultimatum cerând dizolvarea Ligei militare. Membrii Ligei au vot să porniască lupta împotriva lui Smolenski, dar Venizelos l-a potolit.

Atena, 25 Februarie. Situația e foarte gravă. Gruparea radicală a deputatului Kargiskakis s'a ridicat împotriva Ligei militare și contra curții, desfășurând drapelul suveranității poporului.

Politicianii îndeamnă armata să nu impuște asupra fraților lor.

Atena, Se crede că în urma schimbării opiniei publice, nefavorabile pentru Liga militară, aceasta se va dizolva la câteva zile după convocarea adunării naționale.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 25 Februarie n. 1910.

Pentru „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie“.

Dna Silvia Feier, din Boroșineu, s'a înscris ca membră fondatoare cu C. 100.—
Dna Sofia V. Papp, din Arad s'a înscris ca membră pe viață, plătiind suma de C. 40.—
Dna Aurelia Dr. Robu, din Baia de Criș, a mai donat reuniunii peste suma de 40 cor. ca taxă de membră pe viață, înă suma de C. 10.—
Colecta dnei Iustina Șerban, Arad: Lr Ioan Garoiv, Zărnești C. 50.—
Mai mulți contribuitori 55.57
Total: C. 105.57

Banchetul Asociației din Arad.

În ziua întâia a adunării generale a Asociației aradane, Joi în 3 Martie n., se va aranja la ora 1 d. a. un banchet, în restaurantul otelului »Crucea Albă«. Cei ce doresc să participe la banchet sânt rugați a se anunța de cu vreme dlui avocat Dr. Justin Marșieu în Arad.

Parastas pentru Bunea în Viena.

Din Viena ne telegrafiază corespondentul nostru: Duminecă se va oficia în Stiftskirche din Viena (Mariahilferstrasse) din

partea preotului greco-catolic Florian, asistat de corul capelei greco-ortodoxe, un parastas solemn pentru repaosul sufletesc al neuitatului canonic Dr. Augustin Bunea.

— Starea d-lui Sturdza. Un prieten al nostru — scrie »Adevărul« — sosit din Paris ne dă oare-cari amănunte precise cu privire la starea d-lui Dimitrie Sturdza. D-sa se află acum iarăși instalat la otelul »Saint-James«, ocupând acelaș apartament în care locuia înainte de a fi internat la sanatoriu.

Înundațiile din Paris siliseră, acum în urmă pe d-nul maior Sturdza să se mute, împreună cu familia d-sale, tot la otelul »Saint-James« într'un apartament vecin cu al tatălui d-sale; dar după retragerea apelor Senei, d. maior Sturdza a părăsit otelul unde a rămas numai d. Dimitrie Sturdza, care e vizitat zilnic de fiul d-sale.

Bătrânul fost șef al partidului liberal primește foarte puține persoane străine și acum a suspendat și plimbările pe cari le făcea adesea prin oraș.

Asupra reîntoarcerii d-lui Dimitrie Sturdza în țară nu s'a luat încă absolut nici o hotărâre.

— O tragedie misterioasă s'a petrecut ieri în Sibiu. Un soldat foarte tânăr, fiul unui cetățean sas din Sibiu, povestește S. D. T., a intrat într'o mare prăvălie de cârnațarie din cetatea de jos, schimbă conversație glumeață cu domnișoara din magazin și răzând o rugă să-l permită a veni și pe timpul prânzului. Imediat după aceasta se auzi trei focuri în magazin și când proprietarul, care ieșise pe o clipă, se întoarse grăbit, găsi pe tânărul militar întins pe spate și plin de sânge. Iera în agonie; lângă el era revolverul de serviciu fumegând și chipiul cu un r vâșel pe care sinucigașul scrisese că se sinucide din cauza răului tratament în armată și rugă pe rudele sale să stăruiască a se face o anchetă severă. Domnișoara din prăvălie, înspăimântată și zăpăcită, nu putu să mărturisească nimica. Unele persoane bine informate spun însă că tânărul a fost amorezat de domnișoara din prăvălie și amorul ar fi motivul sinuciderii sale. Se spune chiar că două din cele trei focuri ce s'au dat ar fi fost trase asupra ei și că tânărul ar fi dat numai focul al treilea asupra sa. Este însă inexplicabil cum fata nu a fost atinsă de gloanțe, deși era foarte aproape. Poliția chemată a predat afacerea comendurii militare care a trimis o comisiune la fața locului pentru anchetarea cazului.

— Sărmanul Kossuth! Pe vremea când ziarul vienez »Reichspost« publica o serie de articole supt titlul »Der wahre Kossuth«, în care Excelența Sa dl ministru era zugrăvit în culori puțin măgulitoare, — s'a găsit în Budapesta o inimă mîloasă cu numele Kulcsár, ca.e să-l la apărarea. Kulcsár s'a angajat să publice o broșură-răspuns, în care să-l prezinte pe Kossuth ca pe un cetățean puritan. Kossuth s'a învoit și s'a obligat să acopere cheltuielile de tipar.

Până să apară însă broșura, guvernul coaliționist a demisionat și Kossuth n'a voit să mai știe de broșură și cu atât mai puțin de plata ei.

Kulcsár, ce să facă? A pornit proces împotriva Excelenței sale pentru suma de 1600 coroan.

N'are noroc sărmanul Kossuth!

— Telefon-telegraf. Trei ingineri danezi au reușit să inventeze un telefon nou, care e chemat să producă o adevărată revoluție. E vorba anume de un mecanism care scrie tot cece se comunică prin telefon, așa încât dacă cineva nu e acasă când e chemat la telefon, când se întoarce găsește pe o fâșie de hârtie comunicatul telefonic — telegrafiat.

Două societăți americane au început tratative cu inventatorii pentru exploatarea acestei invențiuni epocale.

— Deputat ungar... De câteva zile, înaintea curții cu jurați din Viena se dezbate un proces de calomnie, pe care l-au pornit câțiva generali ai armatei comune împotriva Kanului Kolischer, fost agent, samsar, și as-tăzi »general persian«.

Cu prilejul acestui proces i-s'a luat și interogatoriul unui martor din Ungaria, a deputatului Rákovszky Béla. Președintele l-a întreat dacă se simte îndreptățit a rosti o judecată despre Persia.

»Cinci ani am trăit în Persia — a răspuns Măria Sa — și pot să declar că Persia o cunosc mai bine decît patria mea ungurească«.

D. Rakovszky știe și scrie și citi...

— Victima beției. Din Illadia ni-se scrie: Sânt acum câteva zile, locuitorul din comună Sima Iovan Rugaci, s'a dus beat la birtul lui Traian Murgu unde după ce a mai baut, s'a luat la ceartă cu ortacii săi. Cearta a degenerat în bătăle, care s'a sfârșit cu acela că lui Iovan Sima l-au tăiat cu cuțitul foalele. După chinuri grozave nefericitul a murit, lăsând în cea mai mare mizerie familia și părinți săi bătrâni, avizați la ajutorul său.

— Tifosul exantematic din Budapesta începe să ia întindere. În cursul zilei de ieri numărul bolnavilor s'a sporit cu 5 — toți muncitori. Au fost concediați 2 bolnavi, au murit doi.

Dintre îngrijitori s'au îmbolnăvit doi inși, un servitor și o călugăriță.

Seara ni-se telegrafiază din Budapesta că astăzi s'au mai ivit 7 cazuri noi de tifos. Numărul total al bolnavilor e 37 și anume: 13 femei și 24 bărbați.

— Cununie. Dșoara Eugenia Cherebețiu își va serba cununia cu d. Coriolan Fl. Podoabă, absolvent de teologie, în biserica gr-cat. din So-meș-Odorheim, la 6 Martie n.

— Aviz. Sâmbătă seara la ora 9 fix, probă generală de »Română« în sala dela »Mileniu«.

— »Mafia« în Elveția. În Elveția s'a dat de urma unei societăți secrete italiene, la fel cu »Măna neagră« din Statele-unite. Cuibul acesta de bandiți stă în strânse legături cu »Mafia« din sudul Italiei. Scopul lor este jaful operat prin amenințări de diferite naturi. Reușita este sigură întotdeauna, pentrucă membrii coloniilor italiene au o teamă deosebită de rălharii aceștia, cari operează fără cruțare.

În Elveția au comis o mulțime de crime. Cea mai proaspătă a fost, măcelărirea unei femei, Hal-lence, care n'a voit să le trimită suma de bani cerută.

Au fost prinși nouă dintre societarii »Mafiei«. Unul dintre ei va fi dat judecării, ceilalți au fost expulzați, de pe teritoriul elvețian.

— Șerpi domestici. În unele părți ale Bra-siliei locuitorii cresc un soi de șerpi numiți Giboia, care înlocuiesc foarte bine rolul miștelor noastre, căci au misiunea de-a distruge șoarecii cari sînt foarte numeroși în acele părți ale țării:

Șarpele Giboia, care se vinde între 5—6 cor. bu-cata pe piața din Rio-Jareiro, este un șarpe mic, care de-abea atinge grosimea unei mîni.

Toată ziua, această reptilă inofensivă și le-neș doarme pe scara casei indiferentă la trecerea oa-menilor.

Însă, îndată ce vine noaptea, se duce la vînătoare luncind, strecurîndu-se și întinzîndu-se de îndată ce simte prada de aproape.

Acest animal se atașează foarte mult de casa stă-pînului său, așa că dacă îl depărtezi de această casă, el știe întotdeauna să regăsească drumul.

— Mulțămită publică. Ni-se cere publicarea următoarelor: D. Dr. Nevră Oncu, harnicul ad-voocat din Baia de Criș, a binevoit a dărui pe seama bibliotecii populare din comuna noastră Vaca, care numără peste 800 volume, volumul II din »Cartea de Aur«, pentru care îl rugăm să primească mulțămitele noastre. Ioan Bărna inv.

— Un glas de durere. Supt titlul acesta »Gaz. Trans.« din Brașov publică o Induleșătoare

CARL TISCHER
SIBIIU-NAGYSZEBEN, Reitschulgasse 6.

Instalează atât în loc cât și în provincă lumină electrică, telefon, sonerie și paratunete; transformează lămpi de petrol pentru ardere cu electricitate cu prețuri ieftene. — Serviciu prompt și conștiințos.

scrisoare din Maramurăş, din care reproducem părțile următoare:

»Limba românească e neglijată; familiile ne sânt împestritate. Nu sânt petreceri româneşti, întruniri, concerte, teatre etc. unde să ne cunoaştem unul pe altul şi astfel multe frumseţi româneşti rămân nedescoperite, ca floarea reginei printre stâncile Pietrosului.

Prin cultura străină sântem ruşi de către corpul naţiunii, şi înstrăinaţi de sufletul mamei naşuni. Au trebuit să vină Selăgenii să ne deştepte, (va şti Oherla să ne trimită şi sămânţă bună din Ardeal?) ca să vedem la ce hal de decadenţă am ajuns; ci în urma nepăsării şi a oarbei răzăriri, ne-am înrolat între renegaţii, prin cari se susţine cultura maghiară.

Cultura maghiară şi spirit maghiar propovăduit, susţinut de români maramurăşeni! D.n Maramureş au răsărit irozii, Apsay János (cândva Vlad de Apşa, fost stipendist) marele haham al creştin-socialiştilor şi Dr. Ion Bud (nepotul vicarului şi copilul de suflet prin educaţie al canonicului Lauran, singurul român, care înainte de a fi botezat a fost catolic, mai Papă ca Papa) care atât în coloanele lui »Maramaros«, cât şi în »Budapesti Hirlap« a debutat prin grosolane ofenze la adresa naţiunii sale. Aceştia sânt şerpii desghetaţi de »Asociaţiunea pentru cultura poporului român din Maramureş«. De rămăneau la capre, erau mai folositori omenirei şi naţiunii.

Din preparandia din Siget au răsărit dascăli ca Tarţa şi Marchiş. Tarţa s'a făcut calvin şi cantor în Teceu. Semn, că nici confesiunea nu ni-o ştim apăra şi păzi; atât de infectat e mediul că trebuie să luptăm cu arme excepţionale. Marchiş prin »Nemzeti Nevelés« — deşi dascăl confesional în Gold, — formal agită în contra preoşilor valachi trădători de patrie şi duşmani ai ideii. Aceştia păcătuiesc şi din prostie, şi prostia e cel mai puternic duşman. Sântem în ţara lui »mégis« şi a lui »pedig«, unde se află protopop care nu ştie ce e româneşte »sobă«. Unde te izbeşti de fraze ca: »Mégis Ț-am spus fiam«, pedig nu m-a ascultat... până şi în vorbirile preoşilor...

E de prisos să mai caut a convinge pe cineva despre necesitatea înfiinţării unui despărţământ al »Astrei« pentru părțile noastre. Şi pe cine să conving în țara, unde astfel se roagă credinşoşii: »Mégis mégis cu pace Domnului să ne rugăm...« »Pedig a ta este împărăția și...«. Pe cine să conving în țara lui »mégis şi pedig«?

— La Librăria »Tribunei« se află de vânzare 2 costume naşionale, lucrate foarte frumos, motive româneşti. Preţul: unul 130 coroane şi celalalt 140 cor. O talie originală, pe motive româneşti 16 cor. Tot la librăria noastră se mai află de vânzare 2 tablouri admirabile, puse în cadre frumoase »Botezul Domnului« 115x90 cm. 125 cor. »Biserica din Tebea cu mormântul marelui nostru erou Avram Iancu 80x65 cm. 65 coroane. Aceste tablouri, abstrăgând că sânt lucrate de un român, sânt lucrate atât de artistic încât ar face decorul oricărui salon românesc.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Caracao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvoriu, Rachiu de drojdi şi Rom. 10 doze cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

Gronica literară şi culturală.

Şedinţă literară-muzicală în Caransebeş. Societatea de lectură »Ioan Popasu« a studenţilor dela institutul teologic din Caransebeş invită la şedinţa literară-muzicală ce va avea loc Joi, 3 Martie n., în sala hotelului Lichtneckert din Caransebeş. După serată — danţ. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Piaţa grânelor din Arad

25 Februarie 1910.

Deşi sântem încă departe de terminul oficial al începutului primăverii, zilele de primăvară ne-au sosit deja cu cerul lor răzător şi cu căldura lor plăcută. Pentru starea sămănăturilor nici nu se poate închipui o vreme mai favorabilă şi oamenilor, în nădejdea framosului seceriş ce se anunţă, îşi aduc în piaţă tot prisosul de grâu ce mai au. Imprejurarea aceasta explică căderea preţurilor ce s'a constatat azi.

S'a vândut azi:

grâu 1000 mm.	13.60—70
orz 100 mm.	6.50—
ovăş 100 mm.	9.80—
secară 100 mm.	8.60—
păpuşoi 600 mm.	5.90—6—

Preţurile sunt socotite în coroane şi după 50 klg

Bursa de mărfuri şi efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Februarie 1910.

Preţul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Oriu nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. — III
Din comitatul Albei — — —	28 » 80—29 » 80 »
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » »
Bănăţănesc — — — — —	28 » 95—29 » »
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » »
Secară de calitate I. — — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65 »
Orzul de nutreţ, calitate I.	14 » 75—14 » 95 »
Ovăş de calitate I. — — —	15 » 70—16 » — »
Ovăş de calitate a II. — — —	15 » 40—15 » 60 »
Cucuruz — — — — —	14 » 80—15 » — »

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare

I. Russu-Şirianu: La Roma, schiţă din călătorie	2—
Dr. E. Babeş: Diaagnoza	3—
A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă (op premiat)	1.50
Stelian Russu: Foiletoane	1—
A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. » » » v. III şi IV. » » »	1.60
Isidor Ieşan: Românii din Bosnia şi Herţegovina în trecut şi prezent	1.50

Din valoroasele cărţi ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiţă biografică	cor. 1.—
Chestiuni din dreptul şi istoria bis. române unite, partea I	cor. 2.—
partea II-a	cor. 1.50
Discursuri; Autonomia bisericească; Diverse	cor. 5—
Ierarchia românilor din Ardeal şi Ungaria.	cor. 3—
Mitropolitul Sava Brancovici	cor. 1.50
Amintirea lui T. Cipariu	cor. —.50

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole şi alte semne de durere ale neamului. cor. —5

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Preţul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

Tot dela librăria noastră se mai pot procura revizite de scris, hârtii de epistole cu preţuri foarte ieftine, precum şi cărţi de literatură ş. a.: scrieri complete, romane, nuvele, poezii traduse ceri călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto, poştal.

Comandele de cărţi etc. precum şi preţul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei« Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administraţiei.

T. Pop Bunteşti. Mai rămâne 8 cor. pe anul trecut.

Dionisie Negru, Ciacova. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu. »Tribuna« institut tipografic, Nichin şi cons.

ANUNŢ.

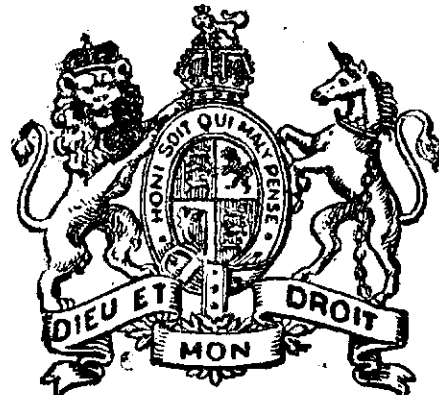
Se caută

un tinăr cvalificat şi cu praxă,

care poşede perfect limba statului, într'o cancelarie notarială. Salar 800—1000 cor. anual. Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze la Administraţia »Tribunei«.

Josif Drăgan

Oradea-mare — Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. (Lângă prăvălia Cziller).

Cea mai avantajoasă sursă de cumpărat haine pentru publicul din Oradea-mare, comit. Bihorului şi din comitatele vecine. Haine în rate avantajoase aranjate ca în străinătate. Executare specialişta. Specialităţi de materii engleze, scoţiene şi din țară după cartea de modă şi gust. Mare asortiment de veste moderne. Comandele se execută prompt şi conştiinţios

Maşini de cusut, biciclete, motoare, maşini de scris, maşini agricole şi gramofoaen, la **FALK IMRE** se pot procura cu plătire în rate

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice şi reparare. Atelier de reparat maşini de scris şi decusut, biciclete şi motoară
Cu stimă: **Falk Imre, Kolozsvár, str. Deák Ferencz nr. 30.**

Un candidat de avocat

cu praxă, imediat află aplicare în cancelaria subscrisului.

Dr. Teodor Popescu,
advocat în
Făgăraș—Fogaras.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Generale
a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 155542. 3 Februarie 1910.

Publicațiune.

A 32-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 5% internă de 1894, împrumutul de Lei 6.500.000 se va efectua în ziua de 1/14 Martie 1910, ora 10 dimineața în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial» Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de Lei 45.000 în proporția următoare:

4 titluri de câte 5.000 Lei	20.000
50 » » » » 500 »	25.000

54 titluri pentru o valoare nominală de Lei 45.000

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Comptabilității Gen.
a Statului și a Datoriei Publice.
S. Quintescu.

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4.60.
100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jil c. 4.—.
100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6.—.
100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțător de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.
Nr. Telefonul 63.

Pentru fabrică, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaerglu în
:- MEDGYES, Marktplatz Nr. 8. :-

Depozit bogat de
tot-felul de ciasornice de aur și argint
precum și ciasornice de metal și nickel.
Articlii de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturi solide și ieftine. — Serviciu conștiințios.

Wurmlinger Mátyás,

lăcătar specialist pentru edificii.

Intreprindere pentru organizarea electricității și sfredelirea adâncă a fântânelor arteziane în

Lugoj, str. Weis nr. 6.

Primul
atelier de
reparaturi
din Lugoj.

Intreprindem și executăm **tot felul de lucru și reparatură** ce se țin de specialitatea organizării electrice și a altor afaceri ce aparțin branșei de lăcătar.

Sfredelirea fântânelor artezice pe lângă prețuri moderate.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente
H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —
Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.
Catalog de prețuri trimit gratis și franco.
Premiat la 6 expoziții.

Procurați de la librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc“

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblată.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antalogie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iuțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduierile tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucata 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Intrebuințarea »Cantorului Bis.« dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai câteva exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei“.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

CHAMPAGNER

TÖRLEY

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lângă biserica călug). Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețurile cele mai moderate.

Prăvălie mare de oroloage.

LOSONCZY LAJOS,

orologier și pentru oroloago de turn.
ARAD, Vörösmarty-u. 1. (lângă Holtzer).

Primește și pregătește tot-felul de oroloage de turn precum și reparări și transformări de tot-felul de oroloage, pe lângă garanță de 5 ani cu prețuri moderate. — Depozit de tot-felul de oroloage de buzunar, — de părete și atârătoare, precum și articlii de aur și argint — executate foarte fin. — Comandele din provincie se execută repede și punctual.

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni

din palatul de pe Andrassy-tér nr. 14, pe

Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili în ori-ce cantitate, transportați acasă, și primește angajament pe întregul sezon la ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face în persoană, prin corespondență sau prin Telefon nr. 139, la firma :

Kneffel Károly és Fia

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr. 2.

(Cassa Kneffel).

IOSEF JIKELI

SIBIU, str. Ciszădiei Nr. 47.

Telefon Nr. 190.

neguțorie pentru articlii de sticlă, porcelan și metal; fă furii și blade înflorate, rame pentru icoane, globuri și lămpli, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericesti :

Cupă și vas de botez; Potire argintate pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar; Candelabre.

Ieftin de tot: Candelabru aurit, pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—

— — La dorință servește cu catalog gratis și franco. — —

Mâna necăruia poate fi frumoasă

dacă o îngrijește destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea mânilor este **Lichidul „Elza” pentru mâni**

pentru că e pregătit din materiile cele mai bune pentru conservarea frumuseții mânilor.

Lichidul „Elza” pentru mâni după o folosință de 3 ori face mâni e cat fe ate. Mâni e roșii după 8 zile le înalbește. E cu totul nestricăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerina și altele, după o folosință mai îndelungată înegresc mâni e, lichidul „Elza” pentru mâni face mâni e albe ca zăpada. Glicerina, crema de glicerina și altele fiind cleioase sunt nepăsurtoare și grețose. Lichidul „Elza” pentru mâni, îndată să atsoarbe. Dacă folosiți z lnic lichidul „Elza” mân le vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scutește de stricăciunea vântului. **Prețul 30 fileri.**

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la — St. Anton de Padua

Szabadka, Szegedi ut.

Magazin principal la Vojtek și Weisz drogueier-in Arad.

Industria St. Antonis, pentru fabricarea luminilor a lui
J. NEUHOLD & COMP.

TIMIȘIOARA-TEMESVÁR,

strada Hunyadi și Batthyányi, piața Dózsa,

colțul de lângă statuia St. Maria.

Recomandă on. preoțimi

lumini de vax

cu prețuri foarte moderate.

Distins cu premiul statului și și lăudat de Majestatea Sa.

Luminează frumos!

Nu produc fum și se scurg.

Telefon Nr. 622;

Halmai József, fost adjunt la notarul public
Strausz Gyula, regesc din Boroşineu, și
fost oficiant de bancă. —

Cancelaria Inregistrată

Halmai și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.

Mijlocește: împrumuturi ipotecare (pe
întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (con-
vertarea) de împrumuturi ipotecare, dela
procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schim-
barea și esarendarea de averi mai mari
pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) case-
lor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât
se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schim-
barea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea ave-
rilor imobile (pământuri).

Telefon nr. 726.

Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9,
în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă:

Halmai și Strausz.

**PRIMA FABRICĂ LUGOJANĂ
DE CEMENT ȘI BETONIZARE
INTREPRINDERE PENTRU EDIFICĂRI**

IOSIF KNOTT

Fabrica:

în drumul Buziașului
în fața casei de vamă.

Cancelaria de zidire:

Telefon Nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei
mai buni de lucru din capitală și mă rog, că
precum până aci, așa și de aci înainte să fiu
cercetat cu toată încrederea. Primesc toate
lucrurile aparținătoare acestei branșe și susțin
o magazină bogată de cement pentru țevii,
sârme, trepte de piatră, vâlăe, petrii
la hotare, sămănătoare, fundamente la
cupatoare, cruci la morminte. — Primesc mai
departe edificare și betonizare de poduri
mai mari și mai mici, conduceri de apă,
vaduri, padimentare de terase, prevederea
pe din jos a pereților cu table de mozaic,
precum și cu table de cement în diferite
culori.

Vinderea în mare și mic a cementului
de Portland și Roman.

Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primesc
și oferez garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și prelininare de spese.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

**Atelierul special de reparat
al renumitei firme:**

SCHMEREK & SZABÓ

— Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și tran-
sformarea motoarelor cu benzin,
gaz și ulei brut, precum și repa-
rări de automobile, bastimente,
și biciclete-motor.

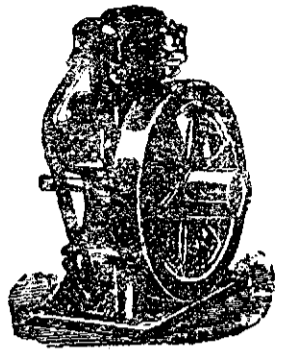
Depozit de articlii tehnici.

Fitile magnetice. Unsori.

— Material de condensățune. —

Arzătoare cu acetilen.

Material pentru instalări cu electricitate.

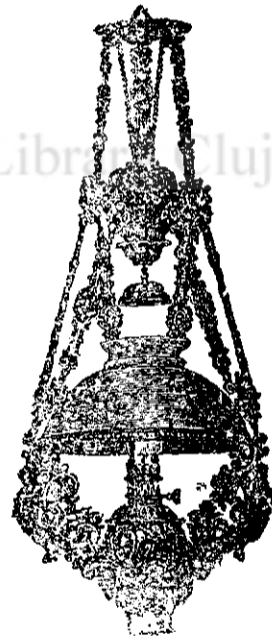

Deschidere de prăvălie de sticlării și porțelan.

Fac cunoscut on. public din Vârșeț și jur, că în
piața Francisc Iosif, colțul casei dlui Vasa
Petrovits am deschis o nouă

prăvălie de
sticlării,
porțelan,
icoane,
oglinzi
și lampe.

**Incadrări
de icoane**
se fac conștiin-
țios, prompt și
cu prețuri
foarte ieftine.

Primesc
lucrări de
sticlă
pentru zidiri
și le pregătesc
în atelier și
afară cu prețuri
foarte ieftine.

**Garnituri
de sticlă
și serviciu
alb pen-
tru masă.**

Roagă binevoitorul sprijin:

MARKUS EISER, Versec.

RUDOLF CZECK

: urmașul lui :
Julius de Molnár

SIBIU (NAGYSZEBEN) Grosser Ring Nr. 19.

— Execută totfelul de icoane artistice. —

Platinatipia icoane simple mici și până la mărime
naturală. — Picturi renumite cu ulei în toată
mărimea, după orice fotografie mică.

Fotografierea copiilor executată modern, fotografiere în
grup și familie, se știe, că atelierul acesta în privința mă-
rimei este primul. Atelierul în timp de iarnă este încălzit, se
poate fotografia chiar și pe timp ploios.

Prețuri moderate.

Cu deslușiri servesc bucuros.

SLEPÁK A.

orologier, aurar și giuvarglu în
Marosvásárhely, Széchenyi-ut nr. 43.

Mare depozit de tot felul de oroloage de buzunar, de părete, afirnătoare precum și tot felul de giuvaerice de aur și argint. Reparări de oroloage și giuvaerice se efectuează prompt. —

Giuvaere vechi de aur și argint le schimb sau le cumpăr cu cel mai mare preț de zi. —

B. Bak Sándor

lăcătar și zidar specialist
Kolozsvár, Malom-u. nr. 10

Recomandă vârtaje pentru ferestri sistem Szaltzberg sunt cele mai bune — reprezentanța pentru părțile ardelene. In nou zidita fabrică se execută: tot-felul de lucrări de lăcătar, fiere pentru zidărie, compoziții de fier, gratii și lucrări de fier, etc. gratii și lucrări specialiste de faur. — Telefon nr. 50

Decorat cu medalie de Argint la Expoziția Română București 1906.

Onorat Cler român!

Am onoare a aduce la cunoștința mult onoratului Cler Român că, la cererea mai multor domni preoți, cari din inimă curată doresc sprijinirea meseriașilor români, mi-am provăzut subscrișul, depozitul meu cu tot felul de

• Pălării preoțești •

pe cari la comandă, le trimet ori și unde pe lângă prețurile cele mai convenabile. In deosebi recomand modelul nou de pălării de mătase (păroase) făcut de mine după gustul dlui Dr. Miron E. Cristea, care model prinde bine ori-ce față. Cu permisiunea Domniei Sale l-am și numit

„Model Dr. Cristea“.

Este frumos, elegant și de sigur va satisface gustului fiecărui Domn preot acest drăgălaș model.

Tot odată fac cunost Onor. Cler Român, că acest adevăratul „Model Dr. Cristea“ numai la mine se poate procura, căci nici nu le este permis la alte firme al face acest model ci numai mie singur, cumpărând dela alte firme străine aceste pălării va fi numai imitații atât în calitate cât și în format. **Prețul 9 cor. 40 fl.**

Pălării preoțești linse calitate fină 7 cor. Cutia și porto 1 cor. 20 fil., trimit ori și unde cu rambursă sau primind banii înainte, neconvenindu-i vreunui domn preot, pălăria primită se poate înapoia, și momentan restitui paralele.

Fesuri preoțești pentru iarnă, prețul 5 cor.

In speranță că onor. Cler Român va da sprijinul cuvenit unicului pălărier român, și va cumpăra mai bucuros dela firmă română ca dela firme străine, semnez

Cu deosebită stimă:

A. Meșotă,

pălărier român.

Brașov, str. Orfană 3.

ZOMBOR SANDOR ortoped și fabricant de instrumente medicale.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni medici, că am deschis în **Oradea-mare—Nagyvárad Uri utca nr. 26,** un atelier pentru instrumente medicale,

conform cerințelor moderne de azi, unde se pregătesc tot-felul de instrumente specialiste și alte mașini de brânză aceasta și primese și repararea, - ascuțirea, lustruirea și nichelarea acestora. — Pregătesc după cel mai nou sistem aranjamente de spital, mese pentru

operație și pentru examinare, după apuri pentru instrumente speciale și de legat, precum și membre artificiale mașini orthopede pentru umblat și pentru îndreptarea corpului, etc. corsete artificiale ș. a. Comandele din provincie se execută prompt și conștiințios. —

BALOG GEZA

Depozit de biciclete și mașini de cusut, atelier de reparat
Vârșeț — Versecz, str. Deák Ferencz Nr. 3.
Filiale: Becicherecul mare, Fő ut și colțul str. Martinitz.

Depozit de totfelul de mașini de cusut și biciclete din țară și din străinătate precum și totfelul de părți de-ale acestora cu prețuri foarte ieftine.

Atrag tot odată atențiunea on. public asupra celor mai bune ace ale mele pentru mașini de cusut.

Reparaturile se efectuează prompt și ieftin.
Garanție pe 6 și 10 ani.

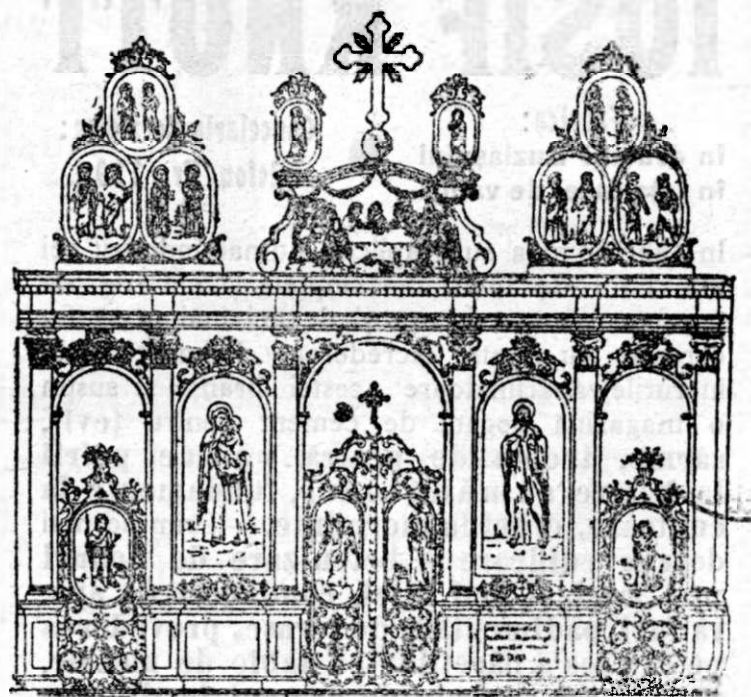
Fondată la 1870.

Fondată la 1870.

— Edificător de altare și iconostase bisericesti. —

Komáromi László

Rákospalota (l. Budapesta) Str. Főut 49.

Edifică și aranjază pe deplin:
altare, iconostase, icoane, statuie, strane, amvoane, scaune (bănci) bisericesti, ș. a.

Renovez pe deplin, ori în parte bisericile pe lângă prețuri foarte ieftine. Poftim pe ori-cine să binevoiască a compara preliinările mele cu ori-care din străinătate.